

1. Kütahya-Eskişehir Savaşları'nda, Türk ordusunun Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesi TBMM'de tartışmalara ve seslerin yükselmesine neden oldu. Meclisin Kayseri'ye taşınması gündeme geldi. Meclis, yaptığı görüşmeler sonucunda Mustafa Kemal'in ordunun başına dönme düşüncesini uygun görerek başkomutanlığa atadı. Böylece TBMM'nin tüm yetkileri üç ay süreyle Mustafa Kemal'e devredildi. Başkomutan olan Mustafa Kemal'in ilk işi Tekâlîf-i Milliye Emirlerini yayımlamak oldu.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Savaşın zor şartlarında kararların hızlı alınıp uygulanması amaçlanmıştır.
- B) Milli iradenin zarar görmemesi için başkomutanlık yetkileri üç ay süre ile sınırlandırılmıştır.
- C) Tek kişinin yönetime hâkim olduğu bir sistem oluşturulmak istenmiştir.
- D) Türk halkının fedakârlığına olan inançla ordunun ihtiyaçları karşılanmak istenmiştir.

2. Mustafa Kemal Tekalif-i Milliye Emirlerine Nutuk'ta yer vermiştir. Mustafa Kemal: "10 Sayılı emrimle halkın elinde bulunan dört tekerlekli yaylı araba, dört tekerlekli at ve öküz arabaları ile kağıt arabalarının bütün donatımı ve hayvanları ile birlikte; binek hayvanlarının, topçeker hayvanlar, katırlar, yük hayvanlarının, deve ve eşeklerin yüzde yirmisine el koydum..." ifadesini kullanmıştır.

Mustafa Kemal'in Nutuk'ta ele aldığı Tekalif-i Milliye Emirlerinden olan 10. emre göre Türk ordusunun hangi ihtiyacını karşılamayı amaçladığı söylenebilir?

- A) Kılık kıyafet
- B) Ulaşım araçları
- C) Silah ve cephane
- D) Yiyecek ve içecek

3. Tekâlîf-i Milliye Emirleri ile Türk halkı, maddi ve manevi bütün kaynaklarıyla Kurtuluş Savaşı'na katılmaya çağrıldı. Ve böylece Türk ordusunun ihtiyaçları karşılandı.

Türk halkının bu emirlere uyması neye önem verdiğini gösterir?

- A) Millî egemenlik
- B) Millî bağımsızlık
- C) Millî tarih
- D) Millî irade

4. Mustafa Kemal, Kütahya - Eskişehir Muharebelerindeki yenilgi sonrasında, TBMM'nin yetkilerini kullanarak;

- Tekalif-i Millîye Emirlerini çıkartmıştır.
- İstiklal Mahkemelerinin kurulmasını sağlamıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Mustafa Kemal'in ordunun ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştığı
- B) Tekalif-i Millîye Emirlerinin halk üzerinde etkili olmadığı
- C) Mustafa Kemal'in TBMM'nin yetkilerini kendi çıkarları doğrultusunda kullandığı
- D) İstiklal Mahkemeleri'nin açılması ile halkın TBMM'ye olan güvenin sarsıldığı

5. "Edirne'de, merkeze bağlı 26 köyden 97'si kadın, toplam 150 kişi, Belediye Başkanlığı organizasyonunda bir araya gelerek, Barış Pınarı Harekatı'nda görev yapan Mehmetçiğe destek amaçlı kermes düzenledi."

Yukarıda verilen gazete haberi ile Türk halkının Kurtuluş Savaşı'ndaki hangi tutumu arasında bağlantı kurulabilir?

- A) Kuva-yı Milliye
- B) Tekalif-i Milliye
- C) Tevhid-i Tedrisat
- D) Milli Egemenlik

6. Tekalif-i Milliye Emirlerinde yer alan maddelerden bazıları şunlardır

- Halkın elinde bulunan araçlar aylık yüz km'lik askeri ulaşım yapacaklardı.
- Ordunun yiyeceği ve giyeceği için gerekli görülen bütün sahipsiz mallara el konulacaktı.
- Halkın elinde bulunan silah ve cephane üç gün içerisinde teslim edilecekti.

Buna göre, Tekalif-i Milliye Emirlerinin yayınlanmasıyla aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Milli Mücadeleyi sona erdirmenin
- B) Türk ordusunun eksiklerini gidermenin
- C) TBMM'nin yetkilerini genişletmenin
- D) Türk halkının gelir düzeyini yükseltmenin

7. Tekalif-i Milliye hakkında Mustafa Kemal şöyle söylemektedir:

'....Gerçekten, milletimiz düşmanın hazırlıklarına karşılık vermek için hiçbir fedakarlıktan çekinmedi. Ordumuzu takviye için para, insan, silah, hayvan, araba velhasıl her ne lazımsa büyük bir hevesle bol bol verdi. Avrupa'nın en mükemmel araç ve silahları ile donanmış olan Konstantin ordusundan, ordumuzun teçhizat itibariyle de geri kalmamasını ve hatta ona üstün olabilmesi gibi inanılmaz mucizeyi Anadolu halkının fedakarlığına borçluyuz...'

Parçaya göre Türk halkı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bağımsızlıklarına düşkündür.
- B) Ulusal iradeye önem verir.
- C) Milli birlik ve beraberlik bilincine sahiptir.
- D) Milliyetçilik ruhu ile hareket etmiştir

8. Tekalif-i Milliye Emirleri ordunun ihtiyacını halktan karşılamak amacıyla Sakarya Savaşı'ndan önce yayınlanmıştır. Halk bu emirlere uyarak elinden geldiğince orduya yardım etmiştir.

Verilen diyagram dikkate alındığında Tekalif-i Milliye Emirleri ile ilgili ulaşılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ordunun her bakımdan ihtiyaçları karşılanmıştır.
- B) Halk yiyecek maddelerinin bir kısmını orduya vermiştir.
- C) Çarık, çorap, çamaşır, bez vb. ihtiyaçlar emirlerde yer almıştır.
- D) Savaşa elverişli bütün silah ve cephane orduya teslim edilmiştir.

9. Mustafa Kemal Paşa, Kütahya-Eskişehir Savaşları sonrası Türk ordusunun ihtiyaçlarını karşılamak için Tekâlif-i Milliye Emirleri'ni yayınlamıştır. Mustafa Kemal'in bu emirleri yayınlaması1....., yasaların uygulanması için çalışmalar yapması ise2..... yetkisini kullandığını gösterir.

Metinde anlam bütünlüğünün sağlanması için verilen boşluklara sırasıyla aşağıdaki kelimelerden hangileri getirilmelidir?

- A) yasama - yürütme
- B) yürütme - yargı
- C) yasama - yargı
- D) yürütme - yasama

10. Savaşlarda ordular mücadele eder. Ancak bazı zamanlar vardır ki ordular dağıtılır, silahlara el konulur, askerler şehit olur. Böyle durumlarda mücadelenin devam edebilmesi için toplumun her kesiminin ortak bir amaç etrafında birleşmesi gerekir: Vatan.

Sivil halk, ordu olur. Halkın elindeki buğday ordu ekmeği, halk elindeki silah ordu silahı olur. Ben yoktur artık, biz vardır. Ordu millettir. Millet ordudur. Bu savaş artık topyekûn bir savaştır...

Aşağıdakilerden hangisi verilen parçaya denk gelen en uygun kavramdır?

- A) Tekalif-i Milliye
- B) Teşkilat-ı Esasiye
- C) İrade-i Milliye
- D) Hakimiyet-i Milliye

11.

- Gıda maddelerinin %40'ına bedeli sonradan ödenmek üzere el konacaktır.
- Halka ait taşıtların her ay ordu için 100 km taşıma yapması zorunludur.
- Her ev birer kat çamaşır, birer çift çorap ve çarık hazırlayıp komisyona teslim edecektir.
- Bütün yük hayvanlarının %20'sine el konacaktır.
- Yakıt ve makine yedek parçalarının %40'ına el konulacaktır.

Yukarıda Tekâlif-i Milliye Emirlerinin bazı maddeleri verilmiştir.

Bu emirler, ordunun hangi ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik değildir?

- A) Gıda
- B) Giyim
- C) Silah ve cephane
- D) Ulaşım

12. "...Bu ferdin zaferi değil, milletin zaferidir. Ve asıl kağnı arabasıyla koşan, yavrusunu kucağında taşıyan köylü kadınının zaferidir. Şükranı bir defa daha resmen ve alenen tekrar ediyorum. Vatandaşlar, bugün zaferimizi resmen ilân ediyoruz..."

Dönemin Milli Savunma Bakanı Refet Paşa'nın, bu sözleriyle hangi uygulamanın önemine vurgu yaptığı söylenebilir?

- A) Teşkilat-ı Esasiye
- B) Takrir-i Sukûn
- C) Tekalif-i Milliye
- D) Millet Mektepleri

13. Tekâlif-i Milliye Emirleri'nin yayınlanmasının ardından Türk halkı, ordusuna destek olmak için elinden gelen her şeyi yapmış ve emirlerin gereğini yerine getirmiştir.

Türk halkının bu tutumu;

- I. Topyekûn mücadele II. Bağnazlık
III. Fedakarlık
IV. Milli birlik ve beraberlik

kavramlarından hangileriyle ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız II B) I ve III C) III ve IV D) I, III ve IV

14. "...Gerçekten milletimiz düşmanın hazırlıklarına karşılık vermek için hiçbir fedakârlıktan çekinmedi. Ordumuzu takviye için para, insan, silah, hayvan, araba velhasıl her ne lazımsa büyük bir hevesle bol bol verdi. Avrupa'nın en mükemmel araç ve silahlarıyla donanmış olan Konstantin ordusundan, ordumuzun teçhizat itibarıyla de geri kalmamasını ve hatta ona üstün olabilmesi gibi inanılmaz mucizeyi Anadolu halkının fedakârlığına borçluyuz..."

Tekâlif-i Milliye Emirleri hakkında, Mustafa Kemal'in söylediklerinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Mili Mücadele'deki başarı bir dizi tesadüf sonucu ortaya çıkmıştır.
B) Türk halkı, kendi çıkarlarını devletin çıkarlarından üstün tutmuştur.
C) Türk halkının topyekûn mücadelesi, Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasında etkili olmuştur.
D) Türk halkı, Tekâlif-i Milliye Emirlerine uygun hareket etmemiştir.

15.

- Her aile bir askeri giydirecek.
- Halk, elindeki silah ve cephaneyi 3 gün içinde orduya teslim edecek.
- Her türlü makineli aracın %40'ına el konacak.
- Tüm demirci, dökümcü, nalbant ve marangoz gibi iş sahipleri ordunun emrinde çalışacak.

Tekâlif-i Milliye Emirlerinin verilen maddelerine göre hangi yorum yapılamaz?

- A) Ülkemiz zor günlerden geçmektedir.
B) Yunan ordusundan güçlü olunmuştur.
C) Lojistik ihtiyaçlar karşılanmak istenmektedir.
D) Ordunun ihtiyaçları giderilmeye çalışılmaktadır.

16. Tekâlif-i Milliye emirleri Kelebek Köyü'ne (Adana) ulaşınca ilk önce Emine Hatun savaşa giden babasının ve erkek kardeşlerinin küçük ve büyükbaş hayvanlarını köy meydanına getirerek: "İşte savaşa giden babamın ve erkek kardeşlerimin malları. Bunların yüzde kırkını gelen emir üzerine Türk ordusuna göndereceğim." deyince bu söylemden çok etkilenen Kelebek köylüleri ellerinde Türk ordusunun ihtiyacını karşılayacak ne varsa köy meydanına getirip trenle gönderirler.

Metne göre Türk kadını ile ilgili olarak hangisi söylenemez?

- A) Duyarlıdır. B) Çıkarıcıdır.
C) Vatanseverdir. D) Fedakardır.

17. Tekâlif-i Milliye, Kurtuluş Savaşı'nın dönüm noktalarından olan Sakarya Meydan Muharebesi öncesi ordunun ihtiyacını karşılamak ve Sakarya Savaşı'na hazırlanmak için Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'nın kanunla kendisine verilen yasama yetkisini kullanarak yayınladığı "Ulusal Yükümlülük" emirleridir.

Buna göre Tekâlif-i Milliye Emirleri öncesinde Türk ordusu için,

- I. Teçhizat bakımından yetersizdir.
II. Her türlü muharebeye hazır durumdadır.
III. Emir komuta zincirinden yoksundur.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

18. Tekâlif-i Milliye Emirlerinden bazıları şunlardır:

- ✓ Her aile birer kat çamaşır, bir çift çorap
- ✓ Araç sahipleri her ay 100 km ordu için çalışacak
- ✓ Halk elindeki silah ve cephaneyi orduya teslim edecek

- ✓ Marangoz, demirci, dökümcü gibi zanaatkarlar ordu hizmetinde çalışacak

Verilen bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Millî seferberlik ilan edilmiştir.
B) Topyekûn bir mücadele amaçlanmıştır.
C) Halkın millî mücadeleye katılımı amaçlanmıştır.
D) Millî mücadele zaferle sonuçlanmıştır.

19. Sakarya Savaşı öncesi M. Kemal Tekalif-i Milliye Emirlerini yayımlayarak;

- Halkın elinde bulunan silah ve cephanenin 3 gün içerisinde teslim edileceği,
- Bütün teknik araç gereçlerle taşıtlar ve binek hayvanlarının yüzde kırkına el konulacağı,
- Tüccar ve halkın elinde bulunan her türlü giyim ve besin maddelerinin yüzde kırkına bedeli sonradan ödenmek üzere el konulacağını belirtmiştir.

Bu kararlarla ilgili olarak,

- Genel bir seferberlik başlamıştır.
- Türk halkı zor şartlar altında mücadele etmiştir.
- Alınan malzemeler bağış olarak toplanmıştır.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- Yalnız I
- Yalnız II
- I ve II
- I, II ve III

20. Tekâlif-i Millîye Emirleri ile toplanan eşyanın bedelleri emirlerde de belirtildiği gibi sahiplerine ödenmiştir. Bu ödemelerin büyük bir kısmı nakit olarak, geri kalan kısım ise hazine tahvilleri verilmesi suretiyle yapılmıştır. Ödemelerin yapılması ile ilgili kanun 12 Nisan 1923 tarihli ve 328 sayılı kanundur. Bu kanun ile toplamı 6.000.000 TL. olan Tekâlif-i Millîye borçları hak sahiplerine ödenmiştir.

Buna göre Türk Devleti'nin;

- Millî devlet
- Hukuk devleti
- Laik devlet

özelliklerinden hangilerine vurgu yapılmıştır?

- Yalnız I
- Yalnız II
- I ve III
- II ve III

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	B	B	A	B	B	B	A	A	A
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	C	D	C	B	B	A	D	C	B

İl ÖDM sorularından derlenmiştir...